

โบราณคดี :

ไพบริศนาแห่งอดีต

The Archaeologist :

a detective to the past

ข้อมูลบรรณานุกรม

ชื่อ

โบราณคดี: ไชยปริศนาแห่งอดีต

ค้นคว้าเรียบเรียง

ยุภาพร ธัญวิวัฒน์กุล

จัดพิมพ์โดย

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ

เลขที่ 4 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง

เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200

พิมพ์ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอคอน พรินติ้ง

โทรศัพท์

02 993 5581-3

พิมพ์ครั้งที่ 2

สิงหาคม 2559

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

สารบัญ Content

โบราณคดีคืออะไร
What is
archaeology?

1

อะไรคือหลักฐาน
ทางโบราณคดี
What does the
archaeologist do?

3

ขุดที่ไหน?
Where to conduct
the excavation?

4

เครื่องมือของ
นักโบราณคดี
Archaeological
tools

4

เจออะไรในหลุม?
What's found
in the pit?

8

ความลึกลับน้ำ
What's about
underwater
archaeology?

13

รู้ได้อย่างไรว่าเก่า
แค่ไหน?
How do we know
about objects
age?

16

วิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีกับงานโบราณคดี
Roles of science
and technology in
archaeological
work

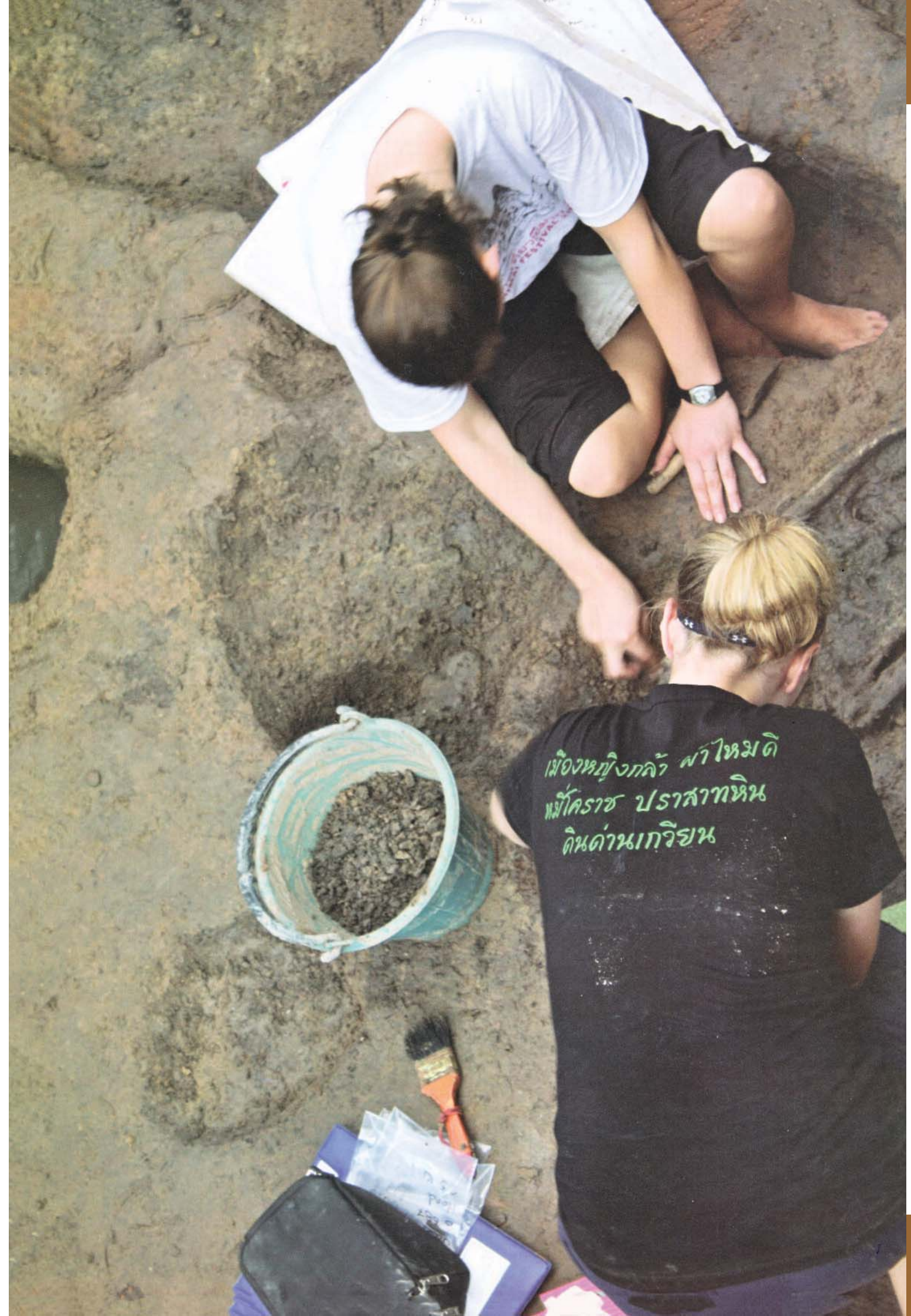
18

ก่อนเป็นมิวเซียม
สยามเคยเป็นอะไร?
Before
Museum Siam
being

20

โบราณคดีคืออะไร?

โบราณคดี (Archaeology) คือ การศึกษาเรื่องราว ชีวิตความเป็นอยู่และ พฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต โดยศึกษาจาก หลักฐานต่างๆ (Artifacts) ที่ยังปรากฏ หลงเหลือเป็นร่องรอยที่พบบนดิน ได้ดินและ ได้น้ำได้แก่ โบราณวัตถุ โบราณสถาน แล้วนำ หลักฐานเหล่านั้นมาวิเคราะห์ วิจัยและแปลความ เพื่อบอกเล่าเรื่องราวในอดีต โดยมีระเบียบวิธี การศึกษา กระบวนการศึกษาและเทคนิควิธี เฉพาะเป็นของตนเอง ทั้งเทคนิคภาคสนาม เช่น การสำรวจทางโบราณคดี การขุดค้นทาง โบราณคดี และเทคนิคในการวิเคราะห์วิจัย

What is archaeology?

Archaeology is a scientific study of ways of living and behaviors of human in the past through ruins and artifacts found on the ground, underground or underwater. These objects are analyzed and interpreted to find out what happened in the past. It is a science with its own specific studying methods and techniques such as archaeological survey and archaeological excavation and research techniques. The process of archaeological work comprises survey, excavation, analysis and interpretation of artifacts, report writing and publish.

แหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จังหวัดลพบุรี

Prehistory Archaeological site,
Lopburi province.

แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี

Ban Chiang Archaeological site,
Udonthanee province.

นักโบราณคดีทำอะไรบ้าง?

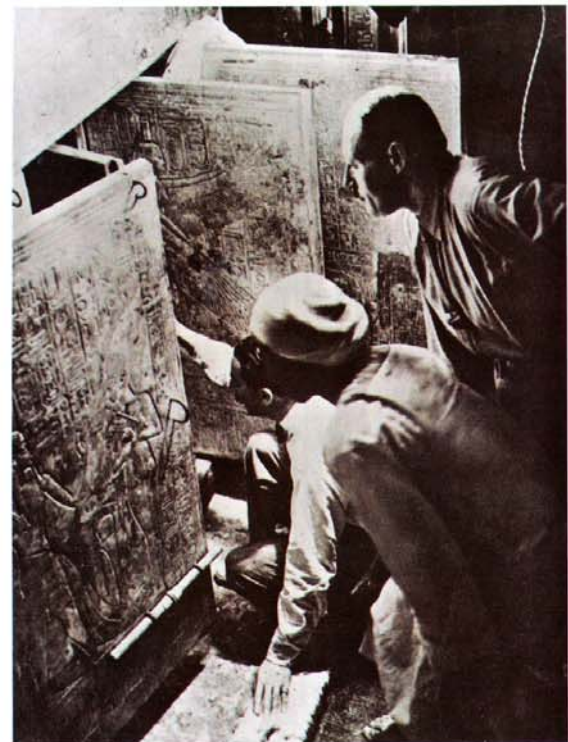

ภาพถ่ายดาวเทียมแสดงลักษณะคูน้ำคันดิน
ของเมืองโบราณจันเสน จังหวัดนครสวรรค์

Satellite photograph show moat and embankment
of ancient city Chansaen, Nakhonsawan province.

What does the archaeologist do?

Archaeologist begins his fieldwork by conducting survey to find archaeological site or ancient remains. They study maps, aerial photographs, historical documents and tales to specify location of ancient remains. Modern tools and technology are also used such as aerial photographs by satellite of Google Earth and global positioning system (GPS) to check the accuracy of position on ground, and magnetic field detector to locate objects underground. Next step is to prepare the area for digging a test pit.

ภาพนักโบราณคดีกำลังตรวจสอบหีบพระศพฟาโรห์ตุตันคาเมน ประเทศอียิปต์

The archaeologists studied coffin of King Tutankhamen, Egypt.

อะไรคือหลักฐานทางโบราณคดี

หลักฐานทางโบราณคดี แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ หลักฐานที่พบบนพื้นดินหรือผิวดิน ได้แก่ เศษภาชนะดินเผา ซากโบราณสถานหรือเศษวัสดุก่อสร้าง (อิฐ คีลาแลง กระเบื้อง หินทราย) และ หลักฐานที่อยู่ใต้ดิน/ใต้น้ำ ได้แก่ หลุมฝังศพ ร่องรอยที่อยู่อาศัย ซากเรืออัปปางกันทะเล เป็นต้น โดยหลักฐานทางโบราณคดีจัดเป็นหลักฐานชั้นต้น ซึ่งเป็นแหล่งข้อมูลที่สะท้อนความจริง หรือเหตุการณ์ร่วมยุคสมัยที่สุดจึงได้รับความเชื่อถือมากต่อการศึกษาประวัติศาสตร์

Significance of Archaeological artifacts

There are 2 categories of artifacts. First, things found on ground surface such as fragments of earthenware, remains of ancient buildings (brick, laterite, ceramic, sandstone etc.) Second, stuffs found underground or underwater such as burial place, trace of dwelling places, shipwreck and so on. The archaeological objects are very close to the actual conditions or events of a period. Therefore they are regarded most reliable in the study of history.

ซากเมืองมาชูปิกชู ตั้งอยู่บนเขาสูง
ในประเทศเปรู
แสดงถึงอารยธรรมของชาวอินคา
Remains of Machu Picchu city at
top of the mountain reveal
the Inca ancient civilization in Peru.

ประติมากรรมหินโมไอบนเกาะอีสเตอร์ ประเทศชิลี
มีรูปร่างคล้ายมนุษย์และมีศีรษะขนาดใหญ่เด่นชัด
ทำขึ้นเพื่อระลึกถึงบรรพบุรุษ
Moai stone statue stand on
Easter Island – Chile, Human figure with giant
head built for ancestor memorial.

ขุดที่ไหน?

ในการเลือกจุดขุดค้นทางโบราณคดี นักโบราณคดีอาศัยข้อสังเกตจากร่องรอยโบราณสถานที่ยังมองเห็นอยู่ เอกสารโบราณที่กล่าวถึงพื้นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ร่องรอยที่อยู่บนดินร่องรอยที่ได้ขณะขุดดิน เช่น การขุดดินเพื่อปลูกสร้างบ้านเรือน หรือทำการเพาะปลูก สภาพภูมิประเทศที่คาดว่าเหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ เช่น ถ้ำ เพิงผา พื้นที่ที่เป็นเนินดินใกล้แหล่งน้ำ

Where to conduct the excavation?

Archaeologist determine the site for excavation by looking for any clues on ancient remains found on the ground, old documents, unearthed objects because of construction or farming. And anywhere good for human activities, such as caves, cliffs, and mound area is close to water source.

เครื่องมือของนักโบราณคดี

อุปกรณ์ของนักโบราณคดีประกอบด้วย เครื่องมือขุดดิน เช่น พลั่ว จอบ เสียม เกรียง พู่กันหรือแปรง ที่ดักขยะ เทปวัดระยะ เวอร์เนีย ฤกษ์ผ้า ฤกษ์พลาสติกใส่ชิ้นส่วนโบราณวัตถุที่ค้นพบ

Where Archaeological tools

There are many tools that archaeologist use to excavation such as Mattock, trowel, brush, dustpan, measure tape, venire calipers and plastic bag for keeping artifacts.

เสียม (Mattock)

พลั่ว (Shovel)

เกรียง (Trowel)

ปรง (Brush)

เทปวัดระยะ (Measure tape)

เวอร์เนีย (Venire)

ขุดหลุมทดสอบ

เมื่อนักโบราณคดีทำการศึกษาพื้นที่โดยสำรวจและสังเกตร่องรอยที่ปรากฏบนพื้นดิน ประกอบหลักฐานด้านอื่นๆ จนแน่ใจว่าบริเวณดังกล่าวน่าจะเป็นแหล่งโบราณคดีแล้วจำเป็นต้องมีการขุดหลุมขนาดเล็กเพื่อตรวจสอบ หลังจากนั้นจึงทำการขุดค้นทางโบราณคดีเต็มรูปแบบเพื่อค้นหาหลักฐานข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ อายุสมัยของแหล่งโบราณคดี

Dig a test pit

The archaeologist has to dig a small test pit after surveying and observing any traces on ground in study area. After that the full excavation process and research to study how people lives, their activities and cultures in the past.

การทำงานของนักโบราณคดี

Archaeologist work.

วิธีการขุดค้นทางโบราณคดี

1. การขุดตามชั้นดินสมมติ เป็นการขุดด้านใดด้านหนึ่งของหลุมขนาด 30x30 เซนติเมตร โดยกำหนดให้มีความลึกตามระดับชั้นดินที่สมมติขึ้นครั้งละ 10-20 เซนติเมตร เครื่องมือที่ใช้ขุดจะเป็นเครื่องมือขนาดเล็ก และค่อยๆ ขุดไล่เรียงไปยังผนังอีกด้านหนึ่ง ทำไปเรื่อยๆ ทุกชั้นดินจนกระทั่งถึงชั้นดินธรรมชาติจึงหยุดการขุด

2. การขุดแบบลอกตามชั้นดินธรรมชาติ เป็นการขุดลอกชั้นดินธรรมชาติทีละชั้น ซึ่งความหนาของชั้นดินธรรมชาติแต่ละชั้นหนานางไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับ การทับถมตามธรรมชาติ โดยทั่วไปจะมีความหนาประมาณ 10-15 เซนติเมตร ผู้ทำการขุดต้องมีความรู้เกี่ยวกับปฐพีวิทยาเป็นอย่างดี

การขุดตามชั้นดินสมมติ
Horizontal excavation.

Methods of archeological excavations

1) Horizontal excavation

The archaeologist digs one side of pit in size 30x30 cm. by using small digging tool and designated a datum level to dig for 10-20 cm. depth from sidewall to another. This process is going on until found natural soil base layer, then stop.

2) Stripping excavation

The archaeologist digs a natural soil layer, one at a time. The thickness of the soil layer is naturally unequal, depending on the nature of the deposition. Typically has a thickness of 10-15 cm. but this type need the archaeologist who expert in pedology to do excavation.

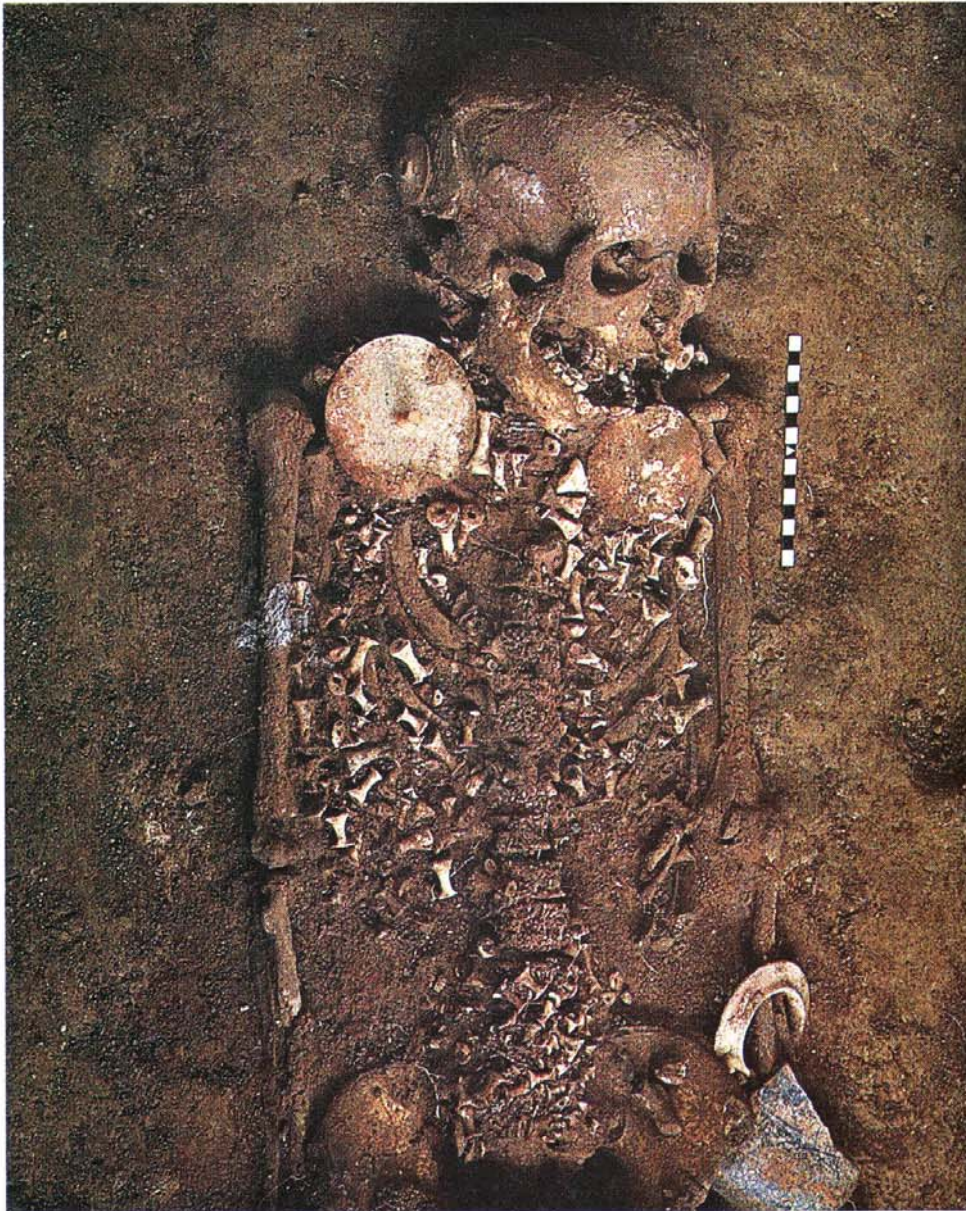

การขุดตามชั้นดินธรรมชาติ
Stripping excavation.

เจออะไรในหลุม?

- ชิ้นส่วนจากร่างกายมนุษย์ สามารถนำมาใช้ในการระบุเพศ อายุ สุขภาพอนามัย สภาพ และสาเหตุการตาย ประเพณีพิธีกรรมการฝังศพ ความเชื่อของชุมชน

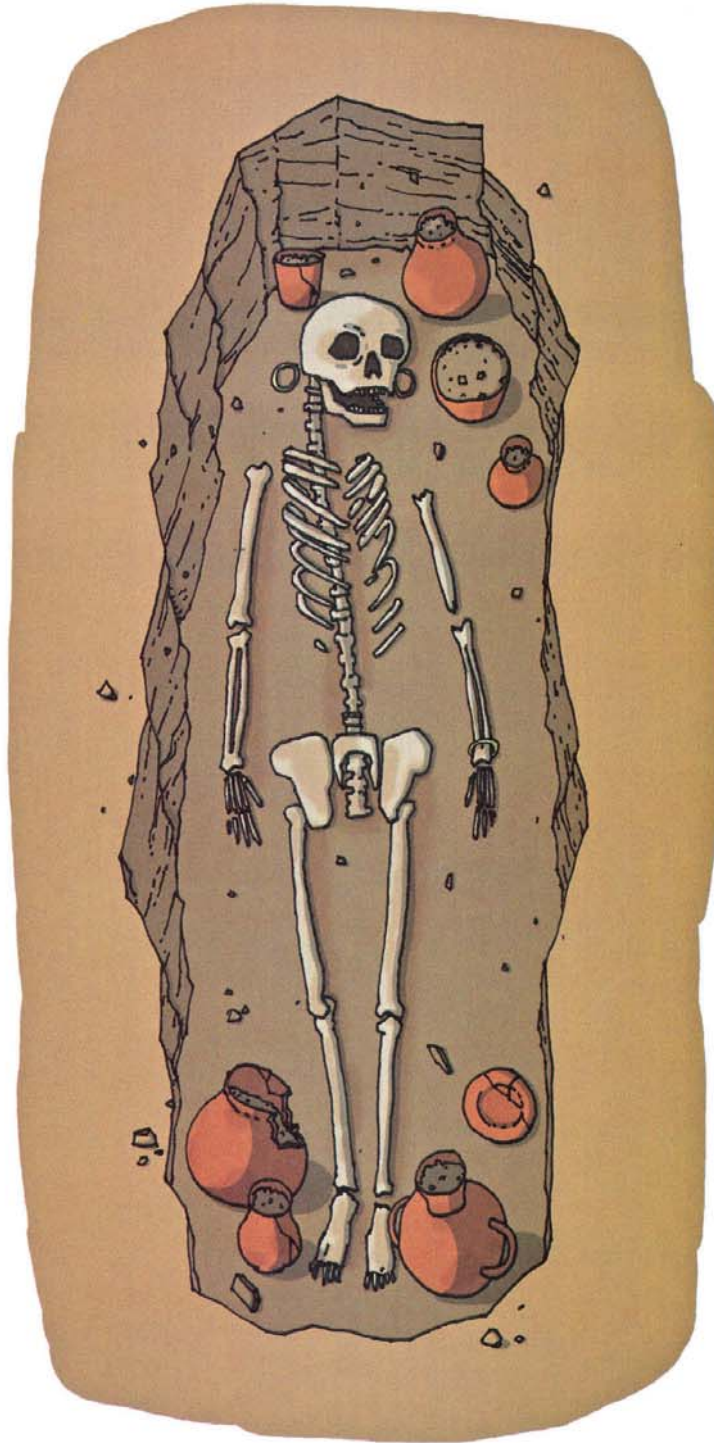

ประเพณีการฝังศพ
Funeral ritual.

What's found in the pit?

- Parts of human body are used to identify sex, age, health condition, cause of death, rituals and beliefs of the community's members.

โครงกระดูกมนุษย์ที่มักพบในหลุมฝังศพ

Skeleton found in grave.

• **โบราณวัตถุ** เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นจากวัสดุธรรมชาติและไม่เปลี่ยนแปลงรูปร่าง ได้แก่ เครื่องปั้นดินเผา ลูกปัด ขวานหิน เป็นต้น นำมาใช้ในการตีความลักษณะรูปแบบ ลวดลายการประดับตกแต่ง วัสดุที่นำมาใช้ในการผลิต วิธีการผลิตและประโยชน์ใช้สอยที่แตกต่างกันไป

• Antiques or relics are objects man made of natural materials as seen on its original shape and form such as potteries, beads, stone axes. Its shapes, decoration motifs, usage, materials, and production process are uniquely from time to time and passed from generation to another. These revealed history, cultural exchange influenced and connection between people in the past by analyzing and interpreting.

ชิ้นส่วนฝาของไหดินเผาที่ใช้ฝังศพเด็กขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด จังหวัดนครราชสีมา

A lid of terracotta burial jar for kid discovered at Non Wat Archaeological site,
Nakhon Ratchasima Province.

กำไลทำจากเปลือกหอยทะเล ขุดค้นพบจากแหล่งโบราณคดีโคกพนมดี จังหวัดลพบุรี
Bangles made from seashell discovered at Khokpanomdee Archaeological site,
Lopburi Province.

เปลือกหอยนาขุดค้นพบที่แหล่งโบราณคดีบ้านโนนวัด
จังหวัดนครราชสีมา
Fresh water shells (Pila ampullaceal)
discovered at Non Wat Archaeological site,
Nakhon Ratchasima Province.

• นิเวศวัตถุ คือ สิ่งที่มีมนุษย์ไม่ได้ประดิษฐ์ เป็นวัสดุธรรมชาติที่มีมนุษย์นำมาใช้หรือเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ได้แก่ กระดูกสัตว์ เมล็ดพืช เปลือกหอย ก้อนหิน ดิน เป็นต้น สามารถบ่งบอกถึงสภาพแวดล้อมในอดีตได้

• Natural objects which used by man or relating to man, such as animal bones, seeds and grains, shells, stones and clay reveals about what kind of environmental conditions in which man lived.

• ร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์ หมายถึงสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการ ประโยชน์ใช้สอย เมื่อมีการเคลื่อนย้ายแล้วจะสูญเสียลักษณะดั้งเดิมตามที่มนุษย์เคยสร้างไว้ ได้แก่ กองไฟ หลุมเสาบ้าน หลุมฝังศพ หลุมขยะ ซากอาคาร โบราณสถาน ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตมนุษย์

• Cultural links refer to human works or activities which related to the way of people living in the past including bonfire, pile hole, garbage pit, burial and building remains.

แหล่งเตาเผาเครื่องถ้วยที่ศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
Srisatchanalai kiln, Sukhothai Province

ความลับใต้น้ำ

การค้นหาและเก็บข้อมูลในงานโบราณคดีใต้น้ำมีกระบวนการและเทคนิคที่ซับซ้อนยุ่งยากกว่าโบราณคดีบนบก มีความเสี่ยงต่อชีวิตจึงต้องอาศัยผู้ปฏิบัติงานที่มีความเชี่ยวชาญการดำน้ำ มีความเข้าใจวิธีการ เทคนิคการปฏิบัติงานใต้น้ำและระบบประสาทสัมผัส นักโบราณคดีใต้น้ำทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ทางโบราณคดีจากหลักฐานที่ฝังจมอยู่ใต้น้ำและในดินใต้ผิวน้ำ เช่น ชิ้นส่วนภาชนะดินเผา เศษชิ้นส่วนโครงสร้างเรือ เปลือกหอย กระดูกสัตว์ ฯลฯ

การทำงานของนักโบราณคดีใต้น้ำ
The work of the maritime archaeologist

What's a about underwater archaeology?

The work of archaeology underwater is not only complicated, is also much more dangerous. Archaeologist needs special training in methodology and research techniques than usual on ground. It requires an archaeologist who is highly experienced in diving. The work of the maritime archaeologist is studying and compiling archaeological data from the artifacts which sank in the sea, river, or other kinds of reservoir. Some examples of these objects are fragments of pottery, pieces of ship's parts, shells and animal bones.

การทำงานของนักโบราณคดีใต้น้ำ
The work of the maritime archaeologist.

นักโบราณคดี = นักสืบไขปริศนาแห่งอดีต

จากหลักฐานที่ได้ในการปฏิบัติงานภาคสนาม นักโบราณคดีทำการจำแนกข้อมูลพร้อมทำบัญชีทะเบียนวัตถุสำหรับการวิเคราะห์หลักฐานและตีความทางโบราณคดี โดยคัดแยกโบราณวัตถุ ที่ต้องส่งไปซ่อมสแกน หรือการวิเคราะห์กำหนดค่าอายุทางวิทยาศาสตร์ (*การวิเคราะห์เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก หากผิดพลาดจะมีผลต่อการตีความและความถูกต้องของหลักฐานข้อมูลทางโบราณคดี)

The archaeologist : a detective to the past

After field work the archaeologist categorized and registered objects before doing archaeological analysis and interpretation. Later artifacts passed to preservation process (if need) or analysis for scientific determination of age. (The analysis is a crucial stage any mistake can negatively effect to archaeological interpretation and the accuracy of archaeological evidences.)

นักโบราณคดีกำลังพยายามต่อชิ้นส่วนภาชนะดินเผาเพื่อศึกษารูปทรงเดิมของวัตถุ

Archaeologist jointed fragment pieces

in order to study the original shape of object.

โบราณคดี : ไขปริศนาแห่งอดีต

The Archaeologist : a detective to the past

รู้ได้อย่างไรว่าเก่าแค่ไหน?

How do we know about objects age?

กำหนดอายุสมัยเป็นปี

Determine by year record

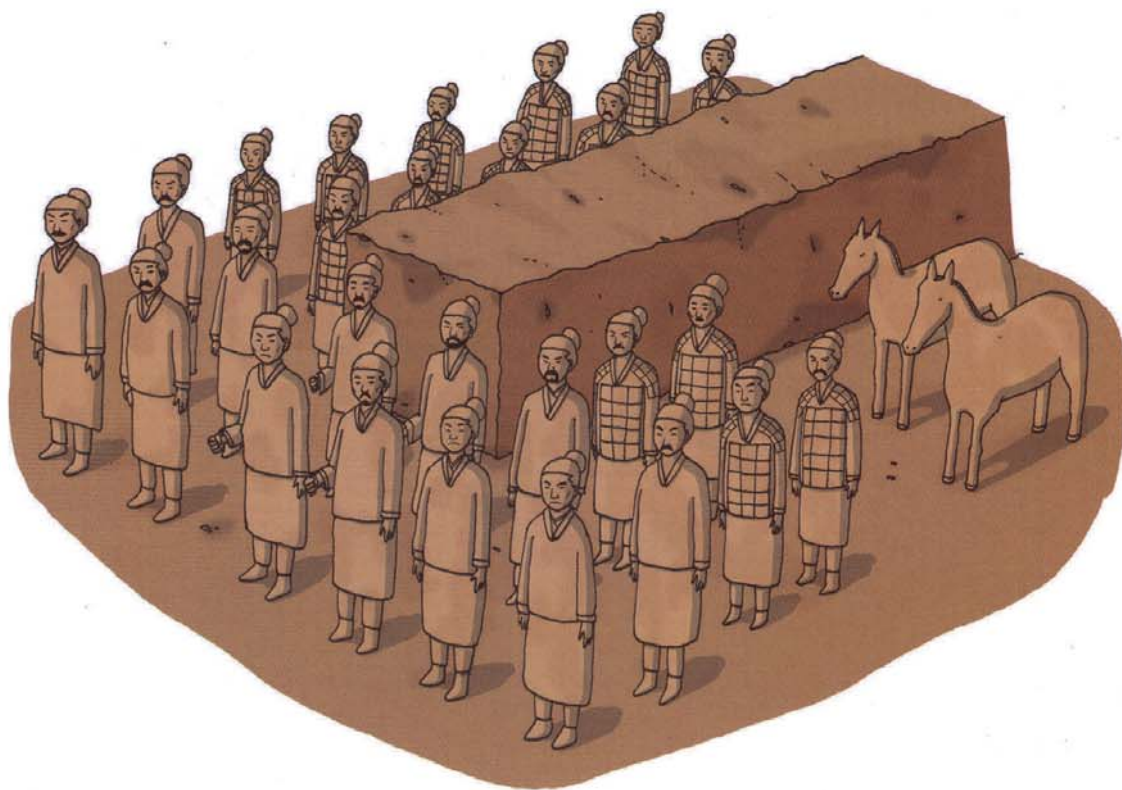
- วัดอายุด้วยตัวเอง เช่น จารึก จดหมายเหตุ พงศาวดาร
- By reading year which marked on objects itself such as manuscripts, chorology, diary, archive
- การใช้วัตถุที่บอกช่วงอายุ เช่น เงินตรา ภาชนะเครื่องเคลือบของจีน
- By period of producing objects such as coins, style of Chinese ceramics
- การใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ วิธีคาร์บอน-14 (เหมาะสำหรับวัตถุที่มีธาตุคาร์บอนเป็นองค์ประกอบ เช่น ไม้ ถ่านเปลือกหอย กระดูก)
- By science laboratory test such as Carbon-14 dating (method to date objects which have carbon based such as wood, charcoal, seashells and bone)

กำหนดอายุสมัยโดยการเปรียบเทียบ

Determine by comparison

- พิจารณารูปแบบ โดยเทียบเคียงกับวัตถุที่ทราบอายุสมัยแล้ว เช่น ขวานหินขัด วัตถุที่พบมากในช่วงยุคหินใหม่ มีอายุราว 4,000 – 2,000 ปีมาแล้ว
- By comparing objects shape and form with others approved. Ex. stone axe is commonly found in Neolithic, about 4000-2000 years ago.
- พิจารณาวิวัฒนาการรูปแบบศิลปะ เช่น ลักษณะรูปแบบปราสาทหินในศิลปะแบบเขมร
- By comparing objects with art styles such as evolution of Khmer sanctuaries style.
- พิจารณาจากวัตถุที่พบด้วยกัน เช่น พบภาชนะดินเผาลายเขียนสีร่วมกับกำไลสำริดและใบหอกเหล็ก ดังนั้นภาชนะดินเผาลายเขียนสีจึงจัดว่าเป็นภาชนะดินเผายุคโลหะ
- By comparing objects with others which found in the same pit. Ex. painted pottery found with bronze bracelet and iron spear assumed that pottery is dating back to the Metal age.
- การวิเคราะห์ชั้นดิน ตามธรรมชาติชั้นดินจะมีการทับถมซ้อนกันเป็นชั้นๆ ตั้งแต่เก่าที่สุดซึ่งอยู่ชั้นล่างสุดไล่เรียงกันขึ้นมาตามลำดับจนถึงชั้นดินปัจจุบัน
- By comparing objects with soil layers. Natural soil deposits are stacked layers. From the earliest of which is at the bottom perforations up to date on the current layer.

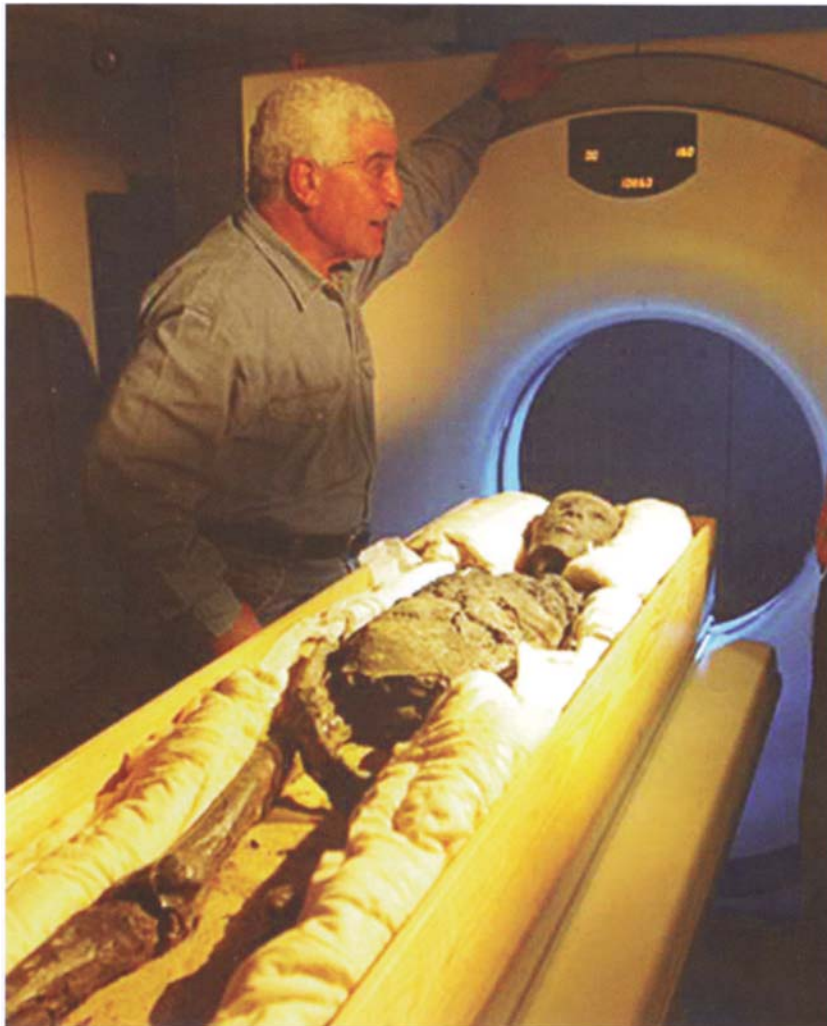
รูปปั้นดินเผาองทหารในสุสานจักรพรรดิฉินซี เมืองซีอัน ประเทศจีน (764-749 ปีก่อนพุทธศักราช)

Terracotta warriors in tomb of the emperor Qin Shi, Xian province: China, 210 B.C.

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับงานโบราณคดี

- การวิเคราะห์แร่ธาตุ โดยใช้เครื่อง Scanning electron microscope ยิงอนุภาคอิเล็กตรอนเพื่อหาองค์ประกอบของวัตถุที่เป็นโลหะว่ามีธาตุอะไรประกอบอยู่ในปริมาณเท่าใด และพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีด้านโลหะวิทยาในยุคสมัยนั้นๆ
- เครื่องวิเคราะห์สารอินทรีย์ (Raman scope /Chromatography) ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบของสารอินทรีย์ เช่น สี (pigment)
- การใช้เครื่องสแกน CT (Computer Tomography Scan) เช่นเดียวกับที่ใช้ในการแพทย์ ใช้สแกนวัตถุโบราณเพื่อตรวจสอบสภาพ รายละเอียดแบบ 3 มิติ เช่น มัมมี่ เพื่อกำหนดอายุและสาเหตุการตายของบุคคลภายในมัมมี่

การใช้เครื่องซีทีสแกนมัมมี่
Mummy CT scan

Roles of science and technology in archaeological work

- The scanning electron microscope is used to find detail of the composition of a metal object identifying the elements, proportion of each element and development level of metallurgy of that period.
- The chromatography machine is used to analyze chemical compounds in a mixture like pigments.
- The computerized tomography scan machine (The CT Scan) which is widely used in medical work is used to scan relics or ancient objects to examine the condition and acquire 3 dimensional details of human remains. For example, it is used to scan a mummy to identify age and cause of death of the body.

การเอ็กซเรย์วัตถุประเภทโลหะ
Using X-Ray on metal object

ขั้นตอนอนุรักษ์โบราณวัตถุ
Object treatment and conservation

ก่อนเป็นมิวเซียมสยาม เคยเป็นอะไร?

ในสมัยรัชกาลที่ 3 พื้นที่ท้ายวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) ได้ถูกยกให้เป็นวังของเจ้านาย 5 พระองค์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 6 พื้นที่วังทั้งหมดถูกปรับให้เป็นที่ตั้งของกระทรวงพาณิชย์และสถานีตำรวจนครบาลพระราชวัง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2463 จนกระทั่งกระทรวงพาณิชย์ได้ย้ายที่ทำการไปยังพื้นที่แห่งใหม่ในปีพ.ศ. 2547 พื้นที่แห่งนี้จึงได้ปรับเปลี่ยนจัดตั้งเป็นมิวเซียมสยาม พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้ พื้นที่แห่งนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประวัติศาสตร์ยุครัตนโกสินทร์ตอนต้นจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นก่อนการปรับปรุงพื้นที่ให้เป็นมิวเซียมสยามจึงต้องดำเนินการขุดค้นทางโบราณคดีเพื่อให้มีการศึกษาด้านประวัติศาสตร์การใช้พื้นที่และสถาปัตยกรรม โดยคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากรได้ระดมนักโบราณคดีมาทำการขุดค้นสำรวจและเก็บข้อมูลค้นพบหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญช่วยเพิ่มข้อมูลทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ ได้แก่ เปลือกหอยมุก โครงกระดูกม้า ชิ้นส่วนภาชนะดินเผาประเภทเครื่องเคลือบ ฯลฯ

Before MuseumSiam being

In the reign of King Rama 3, the ground space next to backyard of Wat Phra Chetuphon Wimonmangkalam was given to 5 members of royal family to build as residences. From 1920 the whole land was granted to build government's office for Ministry of Commerce and police station by order of King Vachiravudh. After 2004 the Ministry of Commerce office had been moved to a new place. So National Discovery Museum Institute turned the main building of Ministry of commerce to be MuseumSiam, a new learning space.

Underground of MuseumSiam area was considered appropriate to conduct archaeological excavation in order to study development of the land use in past, a significant part of Bangkok history. Group of archaeologists from Silpakorn University, found important artifacts which contributed to the history of the place, such as pearl shells, horse bones and porcelain fragments.

การขุดค้นทางโบราณคดีที่มิวเซียมสยาม
The excavation at Museum Siam.

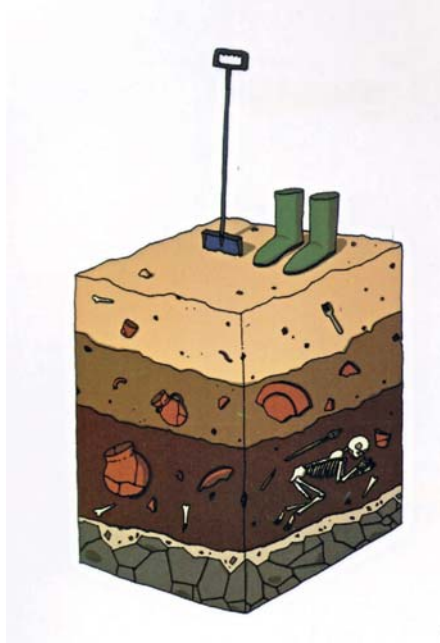

โครงกระดูกม้า ค้นพบร่วมกับเกือกม้าและแปรงขนม้า
แสดงว่าในอดีตมีการเลี้ยงม้าในบริเวณนี้
Horse bones, shoes and hair brush found
Indicating the land used as stable in past.

ชิ้นส่วนของเปลือกหอยมุก
แสดงว่าในอดีตมีการทำเครื่องมุก
Bulk of pearl shells used for decorated mother
of pearl inlay handicraft.

แหล่งอ้างอิงค้นคว้า

ชาร์ลส ไฮแอม และริชนี ทครัดน์. 2542. สยามดึกดำบรรพ์: ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงสุโขทัย.
กรุงเทพฯ: ริเวอร์บุ๊กส์.

ปรีชา กาญจนาคม. 2540. โบราณคดีเบื้องต้น. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. 2547. ขาดิพนธ์สุวรรณภูมิ: บรรพชนคนไทยในอุษาคเนย์. กรุงเทพฯ:
ศิลปวัฒนธรรม.

สุรพล นาถะพินธุ. 2542. “พัฒนาการของวัฒนธรรมสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย.”
ในสังคมและวัฒนธรรมในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
(องค์การมหาชน).

สว้าง เลิศฤทธิ. 2547. โบราณคดี แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร
(องค์การมหาชน).

<http://pirun.ku.ac.th>

<http://www.archae.go.th>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Archaeology>

Discovering History, Discovering You

สำนักงานกฤษฎีกา

okmd

สถาบันพิพิธภัณฑ์การเรียนรู้แห่งชาติ
เลขที่ 4 ถนนสนามไชย แขวงพระบรมมหาราชวัง
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร: 02 225 2777 ต่อ 406 แฟกซ์: 02 225 1881
www.museumsiam.org
facebook.com/museumsiamfan